

NSPRV

NEZAVISNI SINDIKAT PROSVETNIH RADNIKA VOJVODINE

Novi Sad, Trg Slobode 3 tel/faks: 021/6616-886, 025/420-093, 023/515-757
e-mail: sindiso@sbb.rs, nsprv@open.telekom.rs, nsprv.zr@open.telekom.rs

„ШТРАЈК“ ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА *Шта радити кад лажу и коза и рог?*

„Здружени“ као „рогови у цаку“ синдикати просвете који се називају и потписују као „четири репрезентативна синдиката просвете“, кренули су у још једну врло проблематичну синдикалну акцију која и да готово нема никакву шансу да успе, али ће сасвим сигурно за последицу имати даљу ерозију синдикалног организовања у делатности просвете. Уосталом, тако је било после сваког досадашњег штрајка – проценат синдикално организованог чланства био је све мањи, па стога и не сумњамо да ће и поред свега у јавности реченог то бити и овај пут. На страну чињеница што штрајка више и нема, јер је то код нас решено на начин супротан свим међународним правилима и конвенцијама које је и ова несрећна земља ратификовала, а које истовремено не поштује. То је, наравно, и у супротности са домаћим уставним правом на штрајк, јер штрајк са прописаним минимумом процеса рада сасвим извесно није штрајк, већ је рад. Код неких категорија запослених у овој делатности рад са сса 30 минута већ је присутан годинама. Међутим, ограничење права на штрајк је последица штрајка у два дела из 2011. који је окончан потписивањем Протокола из кога је затим један од синдиката иступио и наставком штрајка који је завршен на дан шале, да не поверујете, управо 01. априла те године, потписивањем Споразума у коме је и оно позитивно из Протокола анулирано. Али друга страна није се шалила, па је време од тад до данас искористила и просветни радници од прошлог лета више и немају право на штрајк, већ морају „штрајковати“ по јасно утврђеним правилима у законима о основном и средњем образовању и васпитању. Сличне одредбе су и у Закону о предшколском васпитању и образовању, а што се тиче ученичког и студентског стандарда и универзитетског образовања, који такође имају ограничења у погледу права на штрајк, тамо уствари штрајка никада и није било, а вероватно и неће ускоро, јер су колеге запослене у овим секторима ипак у пуно бољем положају него запослени у основним и средњим школама.

Елем, уколико запослени у основним и средњим школама не испоштују ригидне одредбе поменутих закона, директор школе је у обавези да спроведе дисциплински поступак и изрекне меру – престанак радног односа. Ова чињеница, као и она универзална чињеница коју многи заборављају поменути потенцијалним штрајкачима – да за време штрајка запослени имају сва права сем права на зараду, довела је до тога да је сада веома тешко организовати и овакве квази штрајкове, јер једноставно људи, стављајући на тас аргументе „за“ и „против“, одлучују се за какву-такву сигурност радног места, па макар им плате бивале све мање и мање.

Стога и не чуди половичан одзив и на последњи штрајк, иако су обе стране давале информације о штрајку које иду њима у прилог. Тако су синдикати објавили да је у штрајку **70%** школа, а Министарство да је настава редовна у **1.106** школа, односно **63%**. При томе се у граду који сви гледају као репер – престоном Београду настава одвијала редовно у **4** од **5** школа. Подаци из централне Србије су нешто бољи, али је најбољи одзив био у северној покрајини, бар тог првог дана. Међутим, велик број школа у штрајку био је од почетка незадовољан чињеницом да се не зна колико ће дуго времена сам штрајк (по)трајати, па се држе кочнице приликом одлучивања да ли да се прикључе у ову проблематичну акцију. При томе су органи највећег синдиката у просвети – Синдиката радника у просвети Србије донели Одлуку да се штрајк одвија током четири наредне седмице по један дан у току те седмице и то до момента док Закон о буџету са пратећим законима, укључујући и Закон о јавној управи (са платним разредима) не дође на дневни ред Народне Скупштине, а затим су прегласани на заједничком Штрајкачком одбору и из нејасних разлога потписали заједничку Одлуку о ступању у штрајк у континуитету од **17. новембра**, надаље, па све док се не испуне штрајкачки захтеви за које је апсолутно јасно да и не могу бити испуњени или док тај фамозни Штрајкачки одбор не прекине свој штрајк. Како су прву Одлуку о ступању у штрајк, донету **29.10.2014.г.** потписала три председника од четири, а сличну Одлуку од **05.11.2014.г.** у име СОС-а потписало техничко лице из тог синдиката и с обзиром на садржај тих одлука, било је за очекивати да ће бар у делу чланова СрпС-а настати конфузија и да ће један део штрајковати по Одлуци Председништва СрпС-а, а један део по Одлуци четири синдиката, која је у супротности са Одлуком Председништва СрпС-а, што очигледно није спречило председника Републичког одбора СрпС-а да такву одлуку потпише, иако се и захтеви, и рокови и начин реализације штрајка суштински разликују. Оно што би могло бити неки напредак у две спорне одлуке јесте чињеница да су четири синдиката одлучила да штрајк реализују на начин прописан Законом, а не како су најавила претходно, да ће обуставити све активности сем непосредног рада са ученицима, што би за последицу могло бити знатно умањење плате за време provedено у штрајку, чак **66,7%**, без обзира на спорна појашњења да зараде неће бити умањене и да ће се изгубљено надокнадити. Истина је управо супротна – да нема надокнада, већ се за наставу организовану уз минимум процеса рада морају направити и такве припреме за наставу, а све остало ради се у пуном обиму, што значи да би просветарима зарада могла бити умањена не више од **16,6%**, уз испуњење тог услова и, наравно, пратећу педагошку документацију. Што се тиче надокнаде, то и није посао о коме треба да размишљају синдикати, као ни о организацији наставе, јер је то у опису радног места директора школе.

ИО НСПРВ и председништво СрпС-а не одустаје ни од других захтева који могу поправити материјални положај запослених, али сматрају да су то захтеви који се не могу испунити у овом тренутку, па самим тиме и не могу бити штрајкачки захтеви, јер је сваки штрајк временски ограничен и мора имати почетак, ток и крај, а најгори су они штрајкови који не донесу никакав резултат.

У сваком случају, штрајк се наставља или на један, или на други начин.

Ш Т Р А Ј К
У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 79. ЗАКОНА О ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ
И ЧЛАНОМ 92. ЗАКОНА О СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

ШТРАЈКАЧКИ ЗАХТЕВИ		НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ		ЕВЕНТУАЛНЕ САНКЦИЈЕ			
4 СИНДИКАТА	НСПРВ-СРПС	4 СИНДИКАТА		НСПРВ-СРПС	4 СИНДИКАТА		НСПРВ-СРПС
одлука од 29.10. одлука од 05.11.	одлука од 03.11. одлука од 04.11.	одлука од 29.10.	одлука од 05.11.	одлука од 04.11.	одлука од 29.10.	одлука од 05.11.	одлука од 04.11.
Изузимање просвете од смањења плате		Обустављају се све активности осим непосредног рада са ученицима.	Часови у трајању од 30 минута од 17. новембра надаље, па до испуњења захтева или одлуке ШО 4 синдиката	Часови у трајању од 30 минута – све остало у складу са обавезама из распореда о 40-часовној радној недељи и годишњој норми. Реализација штрајка 17. и 25. новембра и 03. и 11. децембра, уз евентуално организацију протеста по градовима и завршни протест у Београду. Штрајк траје до усвајања Закона о буџету за 2015. годину, односно отпочињање преговора о закључењу ПКУ	Запосленима припадају сва права, сем права на зараду – следи умањење зараде за 66,7%	Запосленима припадају сва права, сем права на зараду – следи умањење зараде од 16,6% до 30%	Запосленима припадају сва права, сем права на зараду – следи умањење зараде од 16,6% за време проведено у штрајку
Доношење Закона о платним разредима који ће обухватити читав јавни сектор и примену закона од 01.01.2015. год.	Доношење Закона о јавној управи са платним разредима који ће обухватити читав јавни сектор (све буџетске кориснике) са применом од 01.01.2015.г.	Часови у трајању од 30 минута од 17. новембра надаље, па до испуњења захтева или одлуке ШО 4 синдиката					
Хитно отпочињање преговора о Посебном колективном уговору и изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања	Хитно закључење Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика						

Нови Сад, 18.11.2014.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач,
генерални секретар НСПРВ

